kaldte dannede Klasse“ og som søger Uddannelse til selvstændigt Erhverv, f. Eks. ved Handel, Haandværk, Stillinger som Læge, Lærerinde, Kunstnerinde.

Ansøgningsblanketter faas hos enhver af *Dansk Kvindesamfunds Kredsstyrere,* nemlig: *Aalborg,* Frøken M. Hasselbalch, Nørresundby, *Aarhus,* Fru Anna Laursen, Søndergade 70, *Horsens,* Frøken Kirstine Laursen, Lund Skole pr. Lund St., *København,* Kontoret, Nørregade 33, St., *Odense,* Fru Kirstine Nielsen, Vindegade, *Odder,* Fru Kirstine Iversen, Kirkebakken, *Ringkøbing,* Fru Astrid Stampe-Feddersen, Rindumgaard, *Rønne,* Fru Rigmor Smidt, *Sorø,* Frøken Magdalene Lauridsen, Husholdningsskolen, *Svendborg,* Frøken Anna Redder, Fruestræde, og *Vejstrup,* Frøken Anna Rasmussen, Oure Mark, Oure St., — til hvilke ogsaa Ansøgningerne igen maa afleveres inden 15de Januar.

Dansk Kvindesamfunds Klubaften

sidste Mandag var meget stærkt besøgt. Frk. Elna Jacobsen holdt et livligt og malende Foredrag om Indien, af hvilket vi næste Gang skal gengive større Brudstykker.

Dansk Kvindesamfunds Klubaftener.

Man bedes bemærke, at det er den *første* og *tredje Mandagaften* i hver Maaned, at der i vore Lokaler paa Nørregade 33, Stuen, holdes Klubaften og hvor Medlemmerne have Lov til at medtage Gæster.

Mandag den 3. December vil Fru *Dagmar Hjort* tale om Kvindernes *politiske Stilling i Wyoming i de forenede Stater.*

Du skal ikke slaa ihjel!

Ved Kvindernes Fredskongres i Paris de sidste Dage i September lagde man især Vægt paa den Indflydelse, Kvinderne har ved Opdragelsen. Det er til Kvinden som Moder og Lærerinde, man med Haab ser hen til, at hun skal nedlægge Fredens Sæd hos den opvoksende Slægt. Men desværre, saa længe Imperialismen regerer og Magthaverne i de store Riger pønser paa Kolonialpolitik, synes det, at vort Arbejde skal blive forgæves. Thi selv om den unge Mand hader Krigen, tvinges han dog til at tage Del i Afskyelighederne.

Da Kejser Vilhelm for nogen Tid siden tog imod de unge tyske Soldaters Edsaflæggelse, holdt han en Tale til dem, hvori han sagde, „at Militærstanden var en særlig Stand, der baade skal vise sin Troskab over for ydre Fjender og hjælpe til at opretholde Ordenen indadtil. *Derved gør Soldaterne sig værdige til den smukke Klædning, som Kejseren har skænket dem* (!).“

I Modsætning hertil kan anføres, hvad den russiske Professor Navikow fra Odessa sagde i sin Tale paa Kvindernes Fredskongres den sidste Dag: Lær de unge ikke at se med Beundring paa de glimrende Uniformer, men lad dem forstaa, at disse er *Bøddelklædninger.*

Sandheden heraf bekræfter sig, naar man læser de Breve, som sendes hjem fra Kina.

Her Uddrag af et Brev fra en tysk Soldat: „Kære Moder, det er umuligt at beskrive, hvorledes det gaar til her under Krigen; thi sligt Myrderi og Slagteri er ligefrem Vanvid. Grunden dertil skal være, at Kineserne staar uden for Folkeretten (!). Derfor bliver ingen af dem tagne til Fange, men alle bliver skudte, og for at spare Patroner endogsaa stukne ihjel. I Søndags Eftermiddags har vi maattet stikke 74 fangne Kinesere ihjel. Det var forfærdeligt, og det er ikke til at beskrive, hvorledes det i Virkeligheden gik til. Lad mig slutte mit Brev med det Haab, at dette ikke maa vare for længe; thi ellers ved man tilsidst ikke mere — eller snarere man glemmer, at man en Gang har været Menneske.

Med de bedste Hilsener
Din Søn M.“

En anden Soldat skriver fra Peking.

„I Dag blev vi pludselig forstyrrede i vort Middagsmaaltid, vi maatte ile tyske Matroser til Hjælp. Vi fangede 76 Kinesere, bandt dem sammen ved deres lange Piske, og førte dem midt imellem os. De blev tvungne til at gaa med. Saa var der nogle raa Knøse, som ubarmhjertig slog løs paa dem, saa Blodet flød ud af hele Kroppen. Det var forfærdeligt. Jeg stod netop paa Vagt ved de fangne, men jeg tog ikke Del i Afskyelighederne, saadan en Raahed vilde jeg ikke kunne forsvare.

Efter Maaltidet blev de allesammen dømte til Døden ved Skydning, hvortil ogsaa jeg blev kommanderet. Da de marscherede til Retterstedet, løb to af dem bort. 8 ganske unge Kinesere blev i Live, de andre 68 blev skudte; dertil blev ogsaa jeg kommanderet. I tolv til femten Skridts Afstand blev vi stillede op, fire Mand foran hver Kineser, og ved Raabet „Læg an“ blev der en Tryglen om Naade. Men saa kom Ilden! Alt var forbi. Vi hørte kun Stønnen og Jamren, enhver var gennemboret af fire Kugler og de faldt baglængs ned i Graven, som de selv i Forvejen havde maattet grave.“

Kan man tænke sig værre Pinsler for de fangne Kinesere end at lade dem selv grave deres egen Grav. Er det ikke at behandle dem som Forbrydere, fordi de vil forsvare deres eget Land.

I „Revue des Revues“ har Leo Tolstoi skrevet en Afhandling, „Du skal ikke dræbe“, hvori følgende om Kongemagten forekommer:

„Den umaadelige Magt, som er lagt i Kongernes Haand til at afgøre Tusinder af Menneskers Skæbne, holder Staternes Overhoved er i en abnorm, en Slags Sygeligheds-Tilstand. De bliver mere og mere grebne af Storhedsvanvid og deres Stilling over for deres Medmennesker hindrer dem i selv at mærke denne Sygdom. Læg hertil, at Suverænerne lige fra Vuggen og til Graven er omgivne af Luksus og lever i en Atmosfære af Løgn og Smiger.

Hele deres Opdragelse, alle deres Tanker, hele deres Eksistens koncentrerer sig om et eneste Punkt, nemlig Studiet af Krigen, det vil sige af Massemord i forrige Tider, og Fremskridtene i Kunsten at forberede dem og udføre dem i vore Dage. Fra deres spædeste Barndom undervises de i Kunsten at dræbe paa forskellig Maade. De bærer deres Uniformer til Skue ved enhver Lejlighed, ved Parader, Revyer og Manøvrer. Hvad de end foretager sig, ingen nævner for dem Sagen ved sit rette Navn, ingen siger dem at denne Syslen med Krig og Mordvaaben er forbrydersk. Tvertimod, hvor de viser sig, hører de kun Leve- og Hurraraab som Udtryk af Henrykkelse over deres Regeringer.

Alle de, som omgiver dem, Mænd og Kvinder, Præster og Lægfolk, har kun et eneste Maal: at overgaa hverandre indbyrdes i Smiger, de lukker Øjnene paa Kejsere, Konger og Præsidenter, bedrager dem og berøver dem enhver Mulighed til at se Tingene, som de virkelig er. De skulde kunne leve i hundrede Aar uden nogen Sinde at se et virkelig frit Menneske eller høre et frit Sandheds Ord . . .“

Enhver, som læser dette, maa indrømme, at Tolstoi har Ret i, hvad han skriver. Konger og Kejsere opdrages endnu mest i krigersk Begejstring. Revyer, Uniformer o. s. v. er endnu det farlige Legetøj, som Suverænerne ødsler paa hinanden. Maa vi da haabe og ønske, at den Opdragelse til Fred, som lægges alle Kvinder paa Sinde, ogsaa maa naa til de Mødre og Opdragere, som leder Ungdommen i de høje Sale.

Matilde Bajer, f. Schlüter.

Et Gensyn.

Af *Lou Andreas Salomé.*

Endnu stod hun paa det gamle, bløde, russiske Tæppe — et Minde om hans fordums Hjem — som laa midt i Dagligstuen, og saa sig tavs om, da Saitzew med sine hurtige, af Tæppet dæmpede Skridt traadte hen til hende og uden Indledning spurgte:

„Sig mig nu for Resten: medens du saa fanatisk gaar op i Omsorgen for andre og spæger dig selv — hvem sørger saa for dig? Hvorfor er du bleven saa bleg og mager? Hvorfor?

Hun for sammen.

„Jeg — jeg sørger ogsaa for mig selv“, stammede hun, bragt ud af Fatning, „jeg kommer jo endogsaa fra en Baderejse.“

Han bøjede sig fremad og greb hende om Haandleddet.

„Baderejse? Altsaa er Du syg? Du er syg.“

„Aa nej. Vist ikke. Kun lidt overanstrængt“.

„Opslidt!“ sagde han halvhøjt som ved sig selv, og i det samme stampede han let med Foden.

„Det er jo Vanvid, det! Du hører jo slet ikke til der ude. Hvorfor er du dog bleven Læge? Nej, dersom du allerede den Gang havde Anlæg for noget særligt, saa var det Digtning eller saadan noget. Enhver, der digter sig Livet saadan, som det efter hans lyriske Mening skulde have været — — Jeg tror, naar alt kommer til alt, var det ogsaa dette lyriske i dig, som overvældede dig og drev dig ud i denne Stræben efter at gøre Mennesker lykkeligere, i denne Trang til at ofre dig for Mennesker!“

Hun stirrede uforstaaende og højlig forbavset paa ham. Ganske som et Barn, der undrer sig, saa hun ud med sit smalle Ansigt og de troende Øjne.

„Ak nej, det har De jo selv gjort.“ sagde hun langsomt. „De ganske alene. Lige fra den første Tanke derom til den afgørende Beslutning.

Han mumlede noget, som hun ikke forstod.

Marfa holdt sig ganske stille. Da han igen vendte sig imod hende, havde hun sat sig paa Kanten af en Lænestol.

„Er Skylden virkelig min?“ spurgte han med dæmpet Stemme og blev staaende tæt foran hende.

„Skylden!“ hun smilte op til ham, „Fortjenesten er Deres, Deres for alt, hvad jeg den Gang gjorde. Thi jeg alene havde vist senere været for svag til at blive. Ved De ikke det? Da De forlod Rusland, og det faldt mig saa svært, saa forfærdelig svært at blive tilbage. Kun De, kun Deres stærke Overbevisning gav mig Kraft dertil, for vor Sags Skyld.

Saitzew saa hende fast i Øjnene.

„Virkelig for Sagens Skyld? Ikke af andre Grunde?“ spurgte han.

Hun stirrede tavs paa ham.

Da tilføjede han langsomt uden at vende Blikket fra hende:

„Jeg i det mindste, jeg talte ingenlunde for Sagens Skyld alene. Jeg talte af meget personlige Grunde, Marfa. For min Kones og min syge Datters Skyld, ja netop for denne Datters Skyld, som levede der imellem os saa agtpaagivende og skinsyg, som kun saadanne syge Mennesker kan. For disse tvendes Skyld — burde vi ikke blive sammen, burde du ikke rejse med til Udlandet. Det ved du lige saa godt som jeg.“

Marfa var blegnet. Hun gjorde en ubestemt søgende Bevægelse med den højre Haand og rejste sig uvilkaarlig fra Stolen. Hendes Øjne flakkede om i Værelset uden at fæste sig ved noget bestemt. Næsten saa det ud, som om hun vilde flygte.

Men Saitzew, der var bleven staaende foran hende, udbredte tavs sine Arme. Og uden at give en Lyd fra sig lod hun det ske, at disse Arme omsluttede hende og drog hende ind til hans Bryst.

Han løftede hendes Ansigt op og kyssede hendes Mund.

Om kvindesagstidsskrifter.

(Af „Nylænde“).
(Sluttet).

Aldrig har en uafhængig, ærlig kvindelig presse været nødvendigere end nu, der ligger de største opgaver og venter paa den, den er nødvendigere end paa kvindesagens første stadium.

Hvorledes skal den saa bygges op?

Først og fremst ved at bevare det man har, støtte og opretholde det. Ikke lade det sygne af mangel paa næring, ikke lade det ødelægges ved utidig kritik.

Er blot det væsentlige i orden, er det blot ærligt, kraftigt og ædelt — lad saa ikke manglerne eller fejlene eller ufuldkommenhederne, eller hvad det nu alt sammen hedder staa iveien. Den tid, som man gaar med til at kritisere, kunde anvendes bedre til at hjælpe. Gid min stemme kunde naa frem og ha magt til at indblæse mod! Da vilde jeg raabe til alle dem. som staar i breschen: „hold ud“ og til de smaa flokkene: „vær modige og trofaste, saa skal flokken øges, men vær taalmodig, om det ikke gaar fort. Husk paa, at al udvikling gaar gjennem de enkelte, de faa — fik vi strax de mange med, var der noget iveien. Men hold godt sammen, og pas paa, at de enkelte ikke forbløder sig. Staa i tæt geled, thi I kjæmper mod en vældig overmagt. Se den sandhed ind i øjnenene.“

Hvis man erkjender, at kvindesagens virkeliggjørelse kræver en omvurdering af mange værdier, hvis man forstaar, at den i sit inderste væsen er et menneskelighedens evangelium, saa forstaar man ogsaa, at den maa vække modstand, ja, forargelse.

Et blad for kvindernes sag maa da nødvendigvis være et oppositionsblad. d. v. s. det behøver ikke at sætte ud som et polemisk blad, men der vil ikke gaa lang tid hen, før man mærker, at det er det.

Der blir kamp sent og tidlig, men langtfra bare kamp. Sværdet og murskeen — det er jo ikke egentlig ikke kvindelige attributer, men vi bruger dem, og de hører sammen. Ja, der bygges — trods alle mørke stunder bygges der saa ihærdig i alle land, at vi knap kan faa plads til at nævne det engang.

Og her støder vi da strax paa noget af det martyrium, som følger med kvindesagsbladene, dette, at de paa grund af sin begrændsede læsekreds maa være smaa. Men af to ting heller smaa blade med intensivt indhold end store med udflydende, saaledes som ofte i den almindelige presse. Et epigram er blevet sammenlignet med en bi: et lidet legeme, en braad og honning. De smaa blade faar ta samme mønster. Ogsaa honning? Ja, ikke den bekendte sødladenhed, men ser man ikke fra tid til anden det, som kan faa en til at ønske, at bladet kunde flyde med honning.

Men et martyrium blir nu den begrænsede plads alligevel, eftersom trangen til udvidelse voxer. Og under normale forhold vil denne trang voxe med emnerne og stoffet. Ti hvad er ikke vort stof? Fra kun at ha behandlet kvindesagen i engere forstand, faar man lyst til at behandle alt — alt, som er kvindeligt og menneskeligt. Ti bør ikke alt sees med kvinders øjne. Og her viser sig velsignelsen ved at ha sat ud under rent flag. Man misforstaas ikke, tendensen er klar, man udsletter intet, man flytter ikke, som Rubek (i Henrik Ibsens epilog) opstandelsens kvinde i baggrunden, selv om man tar med hele jordskorpen og smaakrypet — lysglansen blir dog paa hendes hoved.

Hvad gavner saa den velsignelsen eder? spør man haanlig, naar I ikke har større magt; hvad nytter eders Don Quixotiske blade.